

Kungla keskuse lugu

Kalev Vilgats

Rüütli 31 mäletavad hilises nooruses inimesed Kungla kohvikuna, mille kohal paiknes kultuurimaja.

Kaks aastakümnet tagasi talvel sattus Rüütli 31 ajakirjanduse huviorbiiti sellepärast, et Pärnu linnavalitsuse arhitektuuri- ja ehitusjärelvalveamet valmistus teema selle omanikule viimast hoiatust maja kordatamiseks. Vastasel korral pidi linn algatama sundvõõrandamise.

Rüütli 31 ajaloost on pikalt kirjutanud Pärnu Postimehes bibliofiil Olaf Esna eeskätt seetõttu, et 1881. aastast asus seal Otto Huferi kohvik. Kungla kohvikust on siinkirjutaja noorematel aastatel mees paksud suitsupilved, keelt peksvad Eesti-aegse staaziga kohvitanted, kohvi ja konjakit timmiv linna lugupeetud kultuurijelid. Nõukogude aja lõpul ja eriti keeluseaduse aegu näitas kohvik kerge allakäigu märke.

15. mail 1995 tagastati maja Otto Huferi tütrele Margarete Lammile, kes ise elas Saksamaal ja keda maja vastuvõtmisel esindas Rootsis elanud eestlane Kalju Reesalu.

Veebruaris 1997 saadeti Lammile kiri, et olgu majaga 1. märtsiks midagi ette võetud või määratud selle korrashoiu eest vastutav isik. Lamm väitis sinnamaani, et teda esindab kinnisvarafirma AS Tõnisson, aga sellel polnud maja käsitamiseks ja valdamiseks notariaalselt kinnitatud volitust.

Hiljem kirjutas leht, et Lamm müüski maja Reesalule, aga omaniku

■ Võõras ei aimagi, et Kungla keskuse vana fassaad varjab täiesti uut sisu.
Urmas Luik

“Linnakodanik seda sinist tagust mitte ühegi nurga pealt ei näe. Küsimus oli ju selles, kuidas anda kesklinna majale mahtu, et see vastaks ärihuvidele. See ongi kõigi vanalinnade probleem: pole äripinna mahtu, ehituskulud on kõrged ja asi on kompromissis, kas kaevad ennast maa alla ja lood mahu sinna või lepid kogukonnaga kokku, et mõni aken näeb sinist seina,” rääkis Sarandi.

Kohvikut, mis pidanuks olema Kungla keskuse süda, ei ole. “Kõgu töö võttis umbes kaks aastat. Maja alla ehitati restoraniplokk, mis on seal siiani. Nullkorral võiks olla korralik restoran, on isegi liftišaht, mis pidanuks võlvkaare alla tooma köögist söögi. Paraku ei lähe sinna keegi sööma ja siis ei tule ka söögi pakkujat,” ohkas Sarandi.

Valminud Kungla keskus kuulus ärimees Paul Oberschneideri Oberhaus Kinnisvara kapitali hulka mitu aastat ja oli üks esimesi, mis sellest portfelist müüki läks.

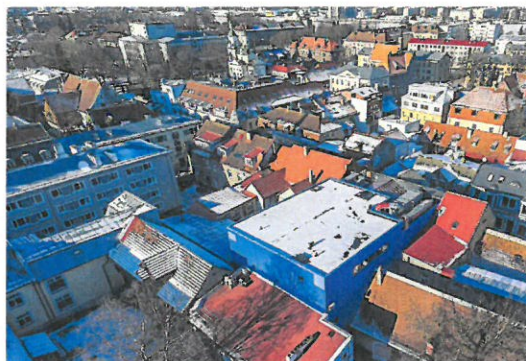
2003. aastal andis Pärnu Postimees

hele pikema intervjuu Eduard Rajari, kes 1. oktoobril 2003 oli lahkunud Pärnumaa muinsuskaitse peainspektori ametist, milles oli asunud riigi muinsuskaitseameti loomisest saadik 1994. aastal.

Rajari märkis toona, et vana Kungla kohvikuhul puhul saavutati päris hea muinsuskaitse ja usehituse kompromiss. Rajari tunnistas, et nende viga oli lasta sisehoov 100 protsenti täis ehitada. Seetõttu on tegu kompromissi näitega, mida edaspidi enam teha ei tohi.

Sander Toome firma Poolmere ostis 2005. aasta sügisel osuühing Ferrimanilt maja 19,8 miljoni krooniga. Leht kirjutas, et 1825 ruutmeetri suuruse Kungla ärikeskuse ruutmeetri hinnaks kujunes ligemale 11 000 krooni.

22. märtsil 2010 avati Rüütli 31 majas neljal korral osavõtte kaubamaja Feng, mis tegutseb seal siiani. Maja sissepääsu kohal ripub kahe sihverplaadiga kell, mis neljal korral ööpäevas näitab õiget aega.

■ Kungla keskust uueks ehitades õnnestus arendajal saavutada krundi maksimaalne täishoonestamine, sellest see maotu sinine tagakülg.
Ardi Truija

1825 ruutmeetri suuruse Kungla ärikeskuse ruutmeetri hinnaks kujunes ligemale 11 000 krooni.

vahetus ei muutnud midagi. Nii, nagu Rüütli 31 seisis ja lagunes, kõik jäi. Reesalu, kes oli osaline aktsiaseltsis Reldor, korraldas magusa kinnistu müümise Reldorile, aga ikkagi ei muutunud midagi.

Alles maja taas edasi müües sel ajal kasvavale ja jõukal järjel Oberhaus Kinnisvara ASile hakkas muutuste tuul puhuma.

Hilisem Pärnu abilinnapea Raul Sarandi juhtis siis Pärnus Oberhaus Kinnisvara bürood ja tema korraldada oli Kungla keskuse uueks ehitamine.

“Kõige tähtsam oli fassaad säilitada ja plank paigaldada. Kõnnitee sulgemine tuli linnavalitsuse kommunaalametis kooskõlastada. Veel oli kaks võimsat raudtala, mis hoidsid maja fassaadi üleval. Sisu lammutati välja ja siis tekkisid probleemid muinsuskaitsega, kuna kopamees kaevas liiga sügava augu ja lammutas välja osa keldrist, mida pidanuks säilitama,” meenutas Sarandi kõigepealt.

Kuidas maja projekt lõpuks muinsuskaitseametiga kooskõlastati, selle juures Sarandi ei olnud. Ent tulemus oli suur sinine tagumik, mis linnulennult Pärnu vanalinna punaste katustele vahelt kohe silma hakkab.

KESKKONNAMINISTERIUM

LIFE-programm 2014–2020

LIFE-programm on Euroopa Komisjoni toetuskeem, millega rahastatakse Euroopa Liidus juba 25 aastat keskkonnan ja kliimaprojekte. See on ainuke otseselt keskkonnale suunatud programm, mis toetab liidu keskkonnapoliitika arengut ja elluviimist.

Toetatavad valdkonnad:

- ★ keskkond ja ressursitõhusus
- ★ bioloogiline mitmekesisus
- ★ keskkonnaalane juhtimine ja teave
- ★ kliimamuutuste leevendamine
- ★ kliimamuutustega kohanemine
- ★ kliimaalane juhtimine ja teave

TULE LIFE-PROGRAMMI INFOPÄEVALE!

16. veebruaril Pärnus
(Strandi spaa- ja konverentsihotell)
kell 13–15

Rohkem infot LIFE-programmi ja infopäevade kohta leiab kodulehelt life.envir.ee

HIND
1 euro

Pärnu Postimees

Rüütli 14, 80010 Pärnu. Tel 447 7090, postimees@parnupostimees.ee, www.parnupostimees.ee

Peatoimetaja
Meril Nikkolo,
tel 447 7063

Tegevtoimetaja
Kadri Kärner,
tel 447 7070

Arvamus:
arvamus@parnupostimees.ee;
Siiri Erala, tel 447 7074
Kalev Vilgats, tel 447 7075

Foto:
tel 447 7079

Uudised:
uudised@parnupostimees.ee;
tel 447 7080, tel 447 7086,
tel 447 7073

Veeltoimetaja:
tel 447 7095, tel 447 7092

Kultuur:
kultuur@parnupostimees.ee;
tel 447 7085

Tarbijate
tarbijaj@parnupostimees.ee;
tel 447 7060

Sport:
sport@parnupostimees.ee;
tel 447 7076

Tellimine
tellimine@postimees.ee;
tel 447 7090, 666 2525

Reklaam, kuulutused:
reklaam@parnupostimees.ee;
tel 447 7077

Lugejate kirjad
kirjanurk@parnupostimees.ee

Kojukanne
Pärnu linnas
Express Post tel 617 7717
Pärnu maakonnas
Eesti Post tel 661 6616
Trükk AS Kroonpress

Väljaandja
AS Postimees Grupp
Toimetusel on õigus kaastööd
nende selguse huvides toime-
tada ja lühendada. Kaastööd ei
tagastata ega retsepteerita.

ISSN 14062-917

9 771406 291002